

На основу чланова 54. и 66. Закона о добробити животиња („Службени гласник РС“ бр. 41/09), члана 46. Закона о ветеринарству („Службени гласник РС“ бр. 91/05 и 30/10), Одлуке о држању и заштити домаћих животиња на територији општине Опово („Општински службени гласник општине Опово“ бр.3/14 и члана 14. Статута општине Опово „Општински службени гласник општине Опово“ бр. 18/12 и 3/13) Скупштина Општинске Опово, на седници одржаној дана 15.11.2016. године донела је:

ПРОГРАМ

КОНТРОЛЕ И СМАЊЕЊА ПОПУЛАЦИЈЕ НАПУШТЕНИХ ПАСА И МАЧАКА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ОПОВО

I Основне одредбе

Програм контроле и смањења популације напуштених паса и мачака на територији општине Опово представља документ којим се дефинишу циљеви и мере које ће спроводити општина Опово у погледу контроле и смањења напуштених паса и мачака на њеној територији.

II Преглед стања

Велики број паса луталица и напуштених паса на улицама свих насељених места и у атару наше општине као и законска обавеза локалне самоуправе у чијој је надлежности решавање овог проблема, поставили су неопходност израде овог документа као први и основни корак у контроли и смањењу паса луталица на територији општине Опово, а у складу са специфичностима наше средине.

Општина Опово има четири насељена места и по последњем попису из 2011.године 10 475 становника.

Спровођењем активности хватања и збрињавања паса луталица у 2011. години ухваћено је 158 паса, 2012. године - 78, 2013.године – 64, 2014. – 0, 2015. године -19 паса и у 2016. години закључно са 16. септембром – 77 паса. Просечан број ухваћених паса у претходном периоду је значајан податак о броју напуштених животиња на јавним површинама општине Опово.

Из буџета општине Опово за послове хватања и збрињавања паса луталица у 2011. години издвојено је 437.900,00 динара, 2012. години 239 543,00 динара, у 2013. години 196 738,26 динара, у 2014. години – 0,00 динара , за псе ухваћене у 2015. години 392 760,00 динара и у 2016. години 545 280,00 динара.

Трошкови на име исплаћених одштета грађанима за штету коју наносе напуштене животиње, судским путем и вансудским поравнањем у 2011. години износе - 210 086,67динара, 2012. године - 320 890,00 динара, 2013. године -103 273,19 динара, 2014. године - 362 666,45 динара, 2015. године - 280 000,00 динара и у 2016. години – 159 000,00 динара.

Наведена издвојена средстава говоре о оптерећењу буџета општине Опово за намене решавања проблема паса луталица.

Знатан број напуштених паса и мачака на територији општине Опово у највећој мери последица је несавесног понашања власника као и природне репродукције животиња. Одлуком о условима за држање и заштиту домаћих животиња на територији општине Опово прописано је да се пси морају држати у ограђеном простору и да се пас може слободно кретати само у стану или дворишту у објектима индивидуалног становања под условом да му је онемогућен излазак из дворишта. Власник или држалац пса може га изводити само на поводнику дужине до 2м, док се агресивни пси могу изводити на поводнику дужине до 2м и са заштитном корпом на њушци. Необележени пас који се затекне на јавној површини без поводника и заштитне корпе сматра се луталицом. Обележени пас (са уграђеним микрочипом) који се затекне на јавној површини без присуства власника, сматра се псом без надзора.

Пси и мачке се обележавају и евидентирају у складу са законом који уређује ветеринарство. Власник односно држалац паса и мачака дужан је да омогући надлежној ветеринарској служби обавезну вакцинацију против беснила, дехелминтизацију и стерилизацију животиња ради спречавања рађања нежељених кућних љубимаца. Власник односно држалац паса и мачака дужан је да правилним држањем и другим мерама и средствима спречи да кућни љубимци угрозе људе и околину. Ако власник односно држалац паса и мачака није у могућности да се даље брине о њима, дужан је да им обезбеди одговарајући третман. Власник односно држалац који изгуби животињу дужан је да тај губитак пријави надлежном органу јединице локалне самоуправе или ветеринарској служби најкасније у року од три дана, у супротном сматра се да је напустио животињу. Послове хватања, превоза и збрињавања врши овлашћена служба. У случају да приликом хватања напуштених паса и мачака буде ухваћена животиња која има власника, власник је може преузети уз накнаду одговарајућег износа хватања и збрињавања напуштених животиња са превозом.

У 2015. години на територији општине Опово против беснила, вакцинисано је 146 паса, а то је у апсолутној несразмери са бројем паса у односу на број становника и говори о неадекватном спровођење вакцинације од стране надлежних ветеринарских служби али и о несавесном односу власника. На основу овог податка не може се проценити укупан број власничких паса на територији општине Опово.

III Законска регулатива

Овај програм усаглашен је са законском регулативом укључујући Закон о добробити животиња, Закон о ветеринарству и Одлуку о држању и заштити домаћих животиња на територији општине Опово као и потребама актуелног тренутка. На основу члана 54. Закона о добробити животиња органи јединица локалне самоуправе дужни су да израде и спроводе програм контроле и смањења напуштених паса и мачака према специфичностима средине. На основу члана 66. истог Закона орган јединице локалне самоуправе дужан да обезбеди прихватилиште ако на својој територији има напуштених животиња и да обезбеди

прикупљање, превоз и збрињавање напуштених и изгубљених животиња, као и да им пружи помоћ, бригу и смештај у прихватилиште. На основу члана 46. Закона о ветеринарству локална самоуправа дужна је да на својој територији организује зоохигијенску службу која обавља послове хватања и збрињавања напуштених животиња у прихватилишта за животиње.

IV Циљеви доношења програма

Циљеви доношења овог Програма су:

1. Смањење броја напуштених паса и мачака који се налазе на јавним површинама;
2. Контрола постојеће популације паса и мачака;
3. Заштита здравља људи и животиња спречавањем појаве, ширења и преношења заразних болести и болести које се преносе са животиња на људе (зоонозе);
4. Смањење напада на грађане као и завођење јавног реда и мира;
5. Смањење трошкова у случају одштетних захтева грађана;
6. Спречавање растурања чврстог отпада и смећа из контејнера, канти и депонија
7. Спречавање прљања површина јавне намене;
8. Стимулација обележавања, вакцинације, дехелмитизације и стерилизације;
9. Подизање свести грађана у правцу одговорног и држања паса и мачака и хуманог поступања са истима.

V Мере за реализацију циљева Програма

Мере за реализацију циљева овог Програма су:

1. Регистрација и обележавање свих кућних љубимаца је кључна превентивна мера која обезбеђује евидентирање свих власничких паса и мачака на територији општине Опово, евидентирање свих напуштених паса и мачака и формирање јединствене базе података у склопу базе Управе за ветерину. На овај начин олакшан је надзор над кретањем животиња, проналажење изгубљених, напуштених и отуђених љубимаца, утврђених власника и њихове одговорности за материјалне трошкове хватања и збрињавања паса, као и накнаде у случају напада.
2. Вакцинација и дехелминтизација свих кућних љубимаца као мера спречавања појаве и ширења беснила и ехинококозе које су и зоонозе.

Надлежна ветеринарска станица и ветеринарске амбуланте на територији општине Опово, на основу члана 56. Закона о ветеринарству, вршиће вакцинацију паса и мачака у складу са Програмом мера и издавати потврде о вакцинацији против беснила власницима односно држаоцима паса или мачака, и о томе водити евиденцију. Вакцинисани пси морају се трајно обележити у складу са посебним прописом.

3. Хватање напуштених и изгубљених паса, транспорт и смештај у прихватилиште – послове хватања и збрињавања напуштених животиња спроводи зоохигијенска служба, коју на основу закона организује јединица локалне самоуправе.

У периоду док општина Опово формира зоохигијенску службу, наведене послове обављаће одговарајуће службе са територије друге јединице локалне самоуправе на

основу закљученог уговора о пружању услуга хватања и збрињавања паса луталица између општине Опово и понуђача тражених услуга.

Када се обезбеде финансијска средства, општина Опово ће формирати сопствену зоохигијенску службу која ће задовољити прописане услове у погледу обучености запослених лица и опреме за хватање и транспорт животиња до прихватилишта.

4. Изградња прихватилишта је законска обавеза коју ће Општина Опово испунити када за ову инвестицију обезбеди финансијска средства. Изградња прихватилишта подразумева одабир одговарајуће локације (ограђена, незагађена и безбедна парцела на самом ободу највећег насељеног места у општини), која је инфраструктурно опремљена (вода, струја, пут). Планом генералне регулације насеља Опово планирана је локација на катастарској парцели 5511 КО Опово у Опову. Следи израда пројекто-техничке документације за изградњу прихватилишта, набавка свих дозвола за изградњу и на крају добијање употребне дозволе за рад као и дозволе од стране надлежног Министарства. За општину Опово треба изградити прихватилиште капацитета од 50 паса. Планирано прихватилиште за напуштене животиње испуњаваће прописане услове за прихватање и безбедан боравак напуштених животиња у погледу простора за животиње, просторија, опреме, запослених лица, ветеринарске заштите, исхране и неге.

5. Стерилизација паса и мачака подразумева овариохистеректомију женских и кастрацију мушких животиња је најефикаснија мера за смањење популације напуштених паса и мачака којом се регулише њихова неконтролисана репродукција. Спроводиће се у прихватилишту, а сада је део уговорене обавезе са службом за хватање и збрињавање паса луталица. Такође, примена ове мере је један од начина да власници, односно држаоци кућних љубимаца спрече рађање нежељених кућних љубимаца, што је и њихова законска обавеза.

6. Удомљавање напуштених паса и мачака из прихватилишта је најхуманији начин њиховог збрињавања. Том приликом вакцинисане, стерилисане и обележене животиње преузимају нови, одговорни власници.

7. Подршка у изградњи приватних азила и прихватању напуштених животиња са територије наше општине.

8. Враћање напуштених паса на локацију на којој су ухваћени уз претходну регистрацију, обележавање, вакцинацију и стерилизацију је засновано је на ЦНР стратегији „ухвати-третирај-пусти“ (CNR- Catch-neuter-release) је мера која подразумева да се животиње враћају на место хватања где настављају да живе под заштитом старатеља. На овај начин стопа раста популације са стерилисаним животињама постаје нула, након чега се број паса полако и природно смањује. При спровођењу ове мере треба водити рачуна да број враћених паса не доведе до појаве чопора. На локацију на којој је ухваћен враћају се само неагресивани, мањи пси уколико постоје услови да грађани брину о њиховој исхрани и појењу.

9. Едукација и информисање

Едукација пре свега треба да подстиче већу одговорност власника паса и мачака да би се смањила учесталост напуштања кућних љубимаца, да би се власници упознали са потребама и понашањем животиња, са превенцијом уједа, правилном бригом о њима, значајем регистрације, обележавања, вакцинације, дехелминтизације и стерилизације, са прописима које морају поштовати и моралним начелима и начелом хуманости са посебним освртом на здравље људи и животиња.

Едукацију треба да спроводе стручњаци а неопходно је укључити кинолошко удружење, удружење за заштиту животиња или друге заинтересоване организације и образовне установе. У циљу едуковања становника и деце треба организовати трибине у месним заједницама, семинаре и предавања у школама као и прилагођени програм у предшколској установи. Резултати упорне примене програма за едукацију постају видљиви на три нивоа – грађани и деца усвајају знања и вештине, развија се свест, мењају ставови, долази до промене понашања према животињама.

Информисање и обавештавање као неопходни инструмент едукације подразумева пласирање информација путем штампаних и електронских медија, радија, билборда, штампање летака и брошура намењених одређеним циљним групама.

Када се у једној друштвеној заједници спроводи CNR стратегија у комбинацији са едукацијом грађана, пси се хватају, лече, стерилишу и враћају на своја станишта, грађани постају свесни добробити животиња и хуманих метода за ограничење бројности уличних животиња. Ширење болести се на тај начин држи под контролом због чега грађани престају да се плаше паса и лакше прихватају повратак здравих паса у своје заједнице.

и мачака.

10. Санкционисање неодговорних грађана - применом законских прописа и казних одредби потребно је санкционисати оне власнике, односно држаоце животиња који не вакцинишу своје псе и мачке, не изврше њихово трајно обележавање, ако напусте или одбаце животињу, када без надзора пусте животиње на јавне површине, као и у другим законом или прописима предвиђеним случајевима.

Захтеве за подношење прекршајног поступка против неодговорних грађана Прекршајном суду подносе надлежне инспекције.

11. Еутаназија је најнеефикаснија мера контроле и спроводи се искључиво над агресивним и неизлечивим животињама, у складу са Законом о добробити животиња.

12. Сарадња између министарства, локалне самоуправе, комуналних предузећа, ветеринарских установа, кинолошких друштава, удружења за заштиту животиња и грађана неопходна је мера у циљу решавања проблема напуштених паса и мачака

VI Финансирање

Да би програм у целости био реализован потребно је предвидети и обезбедити финансијска средства за организовање и рад зоохигијенске службе, изградњу прихватилишта, за рад служби и функционисање прихватилишта.

Потребна финансијска средства:

1. Средства за формирање зоохигијенске службе (возило, опрема, људство)
2. Трошкови рада зоохигијенске службе;
3. Средства за прибављање пројекто-техничке документације за изградњу прихватилишта;
4. Трошкови изградње прихватилишта;
5. Средства за набавку опреме за рад у прихватилишту;

6. Трошкови зарада и накнада за запослене раднике;
7. Трошкови обуке као и здравствене заштите запослених;
8. Материјални трошкови у прихватилишту (гориво, регистрација возила, струја, вода, телефон...)
9. Трошкови исхране животиња у прихватилишту;
10. Трошкови стерилизације, кастрације, лечења, витаминизације и еутаназије;
11. Одржавање опреме;
12. Трошкови одржавања објекта.

Извори финансирања:

1. Средства добијена на основу пројеката из европских фондова, буџета Републике и Покрајине;
2. Донације;
3. Буџет општине Опово.

VII Надзор

Надзор над спровођењем овог програма врши Одељење за имовинско правне, стамбено комуналне послове, урбанизам, грађевинарство и заштиту животне средине.

VIII Завршне одредбе

Овај програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику општине Опово“.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АП ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА ОПОВО
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
Број: 501-64/2016
Дана: 15.11.2016. године
Опово

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ

Драган М. Угринов, дипл. екон.
мастер менаџмента у здравству